

Проектний менеджер Антон Панасенко: “Не уявляю свого життя без служіння”

Прийняв хрещення у вісімнадцять років, але вважає, що шлях до Бога був довгим. Мріяв служити країні, але обрав Христа. Міг зробити кар’єру волонтера, але поступився місцем слабшим. Не шукав легких шляхів і прагнув живого спілкування з Богом. Тридцяти шестирічний адвентист із Дніпра ділиться особистим досвідом.

Як прийшли до Бога?

Народився в місті Дніпрі. Мешкали біля парку Шевченка, куди мене водили гратися.

Там, дев’ятилітній, вперше почув проповіді Джеймса Гіллі. Він проводив кампанію в літньому театрі парку. То було влітку 1991-го року. У місті перебувало багато місіонерів, котрі багато розказували про досвід спілкування з Богом. Здавалося, вони повсюди. Розумієте, коли безліч англомовних людей ходять дворами і захоплено говорять про Бога, розповсюджують літературу, те справляє сильне враження. Я не знав, що вони були адвентистами. Мені, взагалі-то, не надто було цікаво, хто вони такі. Але розповіді про дива у їхньому житті вражали уяву; деякі пам’ятаю досі.

Проповідники приходили на дитячий майданчик в парку, де я грався, і проводили з дітьми біблійні уроки. Я відвідав два чи три такі заняття, і мені подарували книжку коміксів про життя Ісуса Христа.

Мій батько також ходив на ту біблійну програму і якось приніс мені дитячу Біблію. Я прочитав із сотню сторінок, а далі втратив запал до читання. Тим не менш, почав молитися. Можна сказати, насіння віри повільно проростало в моєму серці.

Як це позначилося на Вашому житті?

Особливо воно проявилось в підлітковому віці. Друзі вживали алкоголь, палили цигарки, а в мене, коли за компанію робив так само, виникав певний ступор. Із одного боку, хотілося бути “як усі”, а з іншого – знав, що є Господь; відчував, що такими вчинками Його ображаю. Це стримувало від перетину межі, точки неповернення.

Минув тривалий час після першого знайомства з Богом; на місцевому телебаченні почали транслювати релігійні передачі. Показували євангельські події, читали харизматичні проповіді. Я слухав, мені подобалося, не замислювався над конфесіями. Згадав дитячий досвід і знову почав молитися: своїми словами, як міг.

Тоді навчався у старших класах школи. Звичайний мирський хлопець, не надто віруючий. Ходив з друзями по клубах; ми випивали, палили. Класі в десятому, під впливом релігійних телепрограм почалося переосмислення життя.

Воно здавалося мені порожнім. “Люди живуть аби працювати, – думав я, – Працюють аби мати гроші, щоб витратити їх на їжу, одяг, розваги. Потім – знову те саме”. Виходило якесь замкнене коло. Людське життя виглядало безглуздим. “А далі – що?” – питав себе і не знаходив сенсу. Вперше почав припускати свідомо, що Бог, насправді, існує.

То як же наважилися прийняти хрещення?

Оскільки я молився, почалися живі стосунки з Богом: отримав певний особистий досвід. Не можу розказувати отак, на загал, про все, що відбувалося, бо воно стосується інших людей, зокрема, моїх батьків.

Із того, що можна – одного разу шукав на подвір'ї загублені речі. Шукав, шукав та й зневірився. Раптом почувся голос: “Пошукай...” і далі була вказівка де саме шукати. То було шоком; аж озирнувся, не розуміючи: хто це промовив? Не можу сказати,

чоловічий голос був чи жіночий, тихий чи гучний, не пам'ятаю тембру. Він був рідний. Як от буває, коли мама промовляє ласкаво. Я послухався, пішов не вказане місце і знайшов загублене. Зрозумів, що це до мене звертався Господь.

На той час я лише пробував читати Біблію, десь років у шістнадцять. Але шлях до Бога був звивистим: я молився, ходив до нічних клубів, терзався думками, що тим ображаю Господа, засмучую Його батьківське серце. Клуби, алкоголь, це були мої залежності, яких не міг позбутися. На щастя, наркотиків не вживав.

Після чергового загулу відчув: “Далі так не можу!” Було гидко від самого себе. Став на коліна, благав: “Господи, пробач мені! Не можу далі із собою боротися! Не можу боротися із своєю совістю! Здаюся!” Сам Господь вклав ту молитву в моє серце. Просив у Нього пробачення щиро, доки зрозумів, що Бог на мене не сердиться. Відчув, що Він мені вибачає.

Як саме це усвідомили? Що то були за почуття?

Мене охопила неймовірна радість, відчуття легкості. Я знайшов сенс життя – Христа, бо згадав притчу про дорогоцінну перлину: мандрівного купця, який продав усе багатство, щоб заволодіти дорогоцінною перлиною. У мене теж було відчуття, що я все готовий віддати заради Христа. Знайшов, що шукав: сенс життя полягав у єдності з Богом.

Усі ці думки миттєво пронеслися в голові; я стрибав від радощів. Після того більше не хотілося грішити, Бог позбавив мене залежностей. Я був Йому дуже вдячний за це і щодня молився. Радів, ніби вдруге на світ народився. Зрозумів, що треба ходити в церкву. Спершу, майже рік, ходив у православну – щодня. Молився, спілкувався з вірянами, але йшов завжди лише до ікони Христа. Не розумів: для чого звертатися за посередництвом до святих, якщо є Ісус?

Читав Біблію, аналізував і бачив, що деякі постулати православного віровчення суперечать святому писанню. У мене це

викликало жах. У Біблії ніде не йшлося про молитви до святих чи ще когось, окрім Бога. Там не йшлося про те, щоб ставити свічки угодникам чи звертатися до них про допомогу. Якщо хтось із друзів питав: “Якому святому поставити свічку для здачі екзамену?”, я просто казав: “Іди до Христа!”

“Посередництво” святих викликало у Вас обурення?

Так. Якраз на той час у Дніпрі стала широко відомою програма проповідника Джона Картера. Рекламували повсюди, особливо – у транспорті й на телебаченні. Один друг вмовив мене сходити подивитися: що там і як відбувається?

Так сталося, що того ж дня на зустріч із Картером пішли мої батьки. Ми не змовлялися. Щодень відбувалося по дві зустрічі: я пішов на перший сеанс, вони – на другий. І хоча друг мене намовив, а я опирався, склалося так, що він надалі не ходив на проповіді, а я відвідував. Мені то було потрібно і важливо.

І Ви так легко прийняли хрещення?

Перед тим стався один курйоз. Ми заповнювали невеличкі анкети, де одним із запитань було: “Чи визнаєте Ви, що Церква Адвентистів сьомого дня є істинною Церквою?” Напевне, саме цю лекцію я пропустив, бо обурився: “Які ще адвентисти? Хто це такі? Що вони про себе такого надзвичайного думають? Вони – істинна Церква?!” Це просто був якийсь шалений бунт. Галочку, що визнаю, не поставив, але хрещення прийняв.

І опинився в громаді номер шістнадцять, на вулиці Московській. Коли прийшов вперше, на зібрання зійшлося понад двісті людей. Ходив регулярно, вірян дедалі меншало, а я нетерпляче чекав: коли ж ми почнемо служити, нести Слово Боже в маси і все таке інше? Бо ж Біблію вже читав постійно.

Як Ви тоді уявляли собі служіння?

Дунав, будемо розповсюджувати релігійну літературу, проповідувати, ділитися своїм досвідом. Керівництво церкви до

нас дуже чуйно ставилося, оберігало, а я вже був заряджений енергією, хотів діяти. Мене питали: “Чи готовий ти йти в люди? Чи правильно розумієш Біблію?” Я відповідав: “Не знаю, чи правильно я її розумію, але хочу служити!” Це був крик душі! Декілька разів ми справді виходили з літературою, служили, але результат мене не задовольняв.

Тим часом Бог через нашу літературу та проповіді відкривав мені дедалі більше. Я усвідомив, що Церква адвентистів сьомого дня є істиною, а потяг до служіння став ще сильнішим.

Сьогодні я не уявляю свого життя без служіння. Не знаю, як можна ходити що суботи до Церкви, але нічого не робити. Для мене то – смерть!

Паралельно з цим тривало Ваше світське життя. Яке саме воно розвивалося?

Після школи з’явилася мрія працювати в Службі безпеки України. Дуже хотів захищати свою країну, бути їй корисним. І не просто “десь там” служити, а – в розвідці. При цьому мав проблеми із здоров’ям – деякі вади системи травлення. Лікарі не хотіли допускати до військової служби, дали відстрочку на півтора роки. Але я робив усе, щоб мене визнали придатним, адже для кар’єри в СБУ потрібне було офіцерське звання.

Вступив на спеціальність “Захист інформації з обмеженим доступом” у Національний гірничий університет, який тепер, має назву Національний технічний університет “Дніпровська політехніка”. То була єдина спеціальність у Дніпрі, де навчали технічної розвідки.

Чому не потрапили до СБУ, якщо мрія стати розвідником була такою сильною?

На другому курсі виникла дилема. Щоб отримати офіцерське звання, треба було навчатися на військовій кафедрі. Брати по Церкві нагадали, що доведеться давати присягу, потім захищати Україну зі зброєю в руках. Останнє суперечило релігійним

догматам, я не знав, що робити. Це була страшна внутрішня ломка: з одного боку, я не повинен був брати до рук зброю, а з іншого – хотів служити в розвідці.

Якби мене тоді спитали, в чому ж полягав мій внутрішній конфлікт, то не зміг би цього пояснити. Але він був, бо я не уявляв, як буду виконувати військові накази. Звісно, можна було вигадувати собі якісь “відмазки”, але водночас мав чітке розуміння, що створюю конфлікт із своєю совістю.

Завершилося тим, що не пішов на військову кафедру. Зрештою, вона не була обов’язковою для отримання спеціальності. Довчився, став спеціалістом із захисту інформації, але шлях до кар’єри в СБУ був закритий.

Згодом виявив, що нічого не втратив. Коли зустрічав своїх друзів та знайомих, які мають стосунок до цих структур, і розпитував про їхню діяльність, то бачив, що та праця дуже далека від романтики, яку уявляв у юні роки. Бог, можна сказати, мене врятував від деяких речей, котрі суперечать моїм релігійним переконанням.

Чим почали займатися після отримання диплому про вищу освіту?

Спершу два роки працював на цій же кафедрі, котру скінчив. Запрошували до аспірантури, але бажання розвиватися в цьому напрямку зникло. Коли ж наважився відірватися від стабільної роботи і пуститися у вільне плавання, то змінив купу місць роботи. Працював системним адміністратором, мішав бетон на будівництві, а потім хворів і не мав стабільної праці.

За всім цим клопотом, 2006-го року, непомітно для самого себе, я віддалився від Бога. Було це пов’язано із особистими стосунками. Моя дівчина також була віруючою, але несподівано щось пішло не в той бік. Став менш ретельно дотримуватися заповідей, зокрема, сьомої. Не люблю про це розповідати, але таке було.

І хоча я, певною мірою, кинув Бога, Він мене так просто не

залишав. Господь за мене боровся. Життя руйнувалося, здоров'я – теж; так я знов почав наvertатися до Бога. У цей час працював віддалено адміністратором технічного сайту, наповнював його контентом. Розміщував інформацію про різні прилади тощо. Бог мене тим часом поступово відновлював.

Все це дуже далеко від нинішньої діяльності – проєктного менеджменту. З чого вона почалася?

Мій друг Юрій Баранов, якого я знав усе життя, запросив мене у свій бізнес. Із ним та його братом дружив від самого дитинства: вчилися в паралельних класах, разом займалися спортом. Коли я прийшов до Бога, то приносив їм книжки. Вони теж стали вірянами у 2002-му році, хоча я на те не сподівався.

Так от, після моїх проблем, що почалися 2006-го, поступово відновлювалося здоров'я, тоді Юра якраз створив стартап із перевезення та продажу будівельних матеріалів.

Фірма була крихітна, працювали втрьох: Юрій, його дружина, котра вела бухгалтерію, і я. Так почався мій старт в кар'єрі проєктного менеджера – займатися ж доводилося геть усім. Поступово, від 2015-го, Юрій Баранов набрав працівників, котрі потребували роботи, але при цьому також були нашими вірянами.

На мій погляд, адвентисти не дуже люблять брати на роботу одновірців, бо починається панібратство. Але Юра вирішив брати саме людей посвячених, то була його принципова позиція.

Потім сам він перебрався з Дніпра до Полтави, а я залишився за старшого. Зараз у фірмі шістнадцять співробітників. Наш профіль – підготовчі роботи на будівельному майданчику. У цій діяльності вже не маю куди зростати. Тому, паралельно з нею, вже три роки надаю послуги із захисту інформації – повернувся до своєї першої спеціальності.

Паралельно працювали проєктним менеджером також у благодійному фонді “Крок із надією” під керівництвом Інни Капман. З чого і коли почалася співпраця?

В жовтні 2014-го року. Не пам'ятаю, хто саме мені запропонував долучитися до роботи фонду: Юрій Баранов чи сама Інна Кампан? Розгорілися воєнні події на Луганщині та Донеччині. Люди гинули. У Дніпрі з'явилося повно біженців. Держава на той момент виявилася неготовою до такого повороту подій. На все це було боляче дивитися.

Моя тяга до служіння нікуди не ділася, але я нічого не робив, від чого почувався дуже кепсько. І тоді мене спитали: хочеш допомогти постраждалим?

Я погодився. Робив проекти для ВПО – внутрішньо переміщених осіб. В основному, мої функції полягали у переговорах із донорами, координації роботи всіх учасників проекту та веденні документів.

2014-го ми збирали гроші: я жертвував, мої друзі. Купляли одяг, їжу, різні непродовольчі товари. Формували пакунки. Мішками завозили картоплю. Все це розподіляли по гуртожитках, де розмістилися переселенці. Багато хто з них виїхав, в чому був: в халатах і капцях. Деякі навіть не мали документів. Я розумів: вони нажахані, бо втратили, буквально, все, що мали. Для багатьох із них це був шок, кризовий стан. Ми допомагали саме в такий спосіб.

В яких проєктах брали участь у перші роки війни?

За рік, восени 2015-го, вже отримали перший субгрант від міністерства закордонних справ Німеччини. Виступали виконавчими партнерами ADRA – Адвентистського агентства допомоги та розвитку. Проєкт полягав у реабілітації постраждалих від конфлікту на Сході України: фізіопроцедури, психологічна допомога, адаптаційно-інтеграційні заходи на кшталт свят, концертів тощо. Функції були чітко розподілені. Відповідав за звітність і вів перемовини з ADRA. Займатися паперовою діяльністю було трохи нуднувато, але я корився, бо розумів для кого і чому це роблю.

Також був невеличкий проєкт спільно із Danish Refugee Cancell

– Данською радою у справах біженців. Це – приватна гуманітарна організація, яка виділила кошти для проєкту, пов'язаного з питаннями безпеки. Вони тоді займалися розмінуванням та організацією безпеки цивільного населення.

Наша місія полягала в тому, щоб навчати ВПО правильно поводитися в зоні конфлікту. Адже багато з них, час від часу, перетинали лінію розмежування, відвідували домівку та близьких, котрі залишилися на окупованих територіях. Під час таких відвідин мирне населення підривалося на мінах, снарядах, гинуло під обстрілами. Ми пояснювали, що робити, якщо знайшов зброю, боєприпаси, де не можна ходити, а де можна, що чіпати, а що – в жодному разі – ні. В основному, проводили такі зустрічі з дітьми, але з дорослими теж.

Безпосередньо, писали грантові заявки?

2017-го написав грантову заявку на освітній проєкт. Ми отримали гроші і втілили задум. Проєкт спрямовували, переважно, на переселенців, але охопили невеликий відсоток місцевих. Навчали професій швачки, перукаря, майстра манікюру та педикюру, кухаря, комп'ютерних дизайнерів тощо. Також, в межах цього проєкту, надавали індивідуальну та групову психологічно-соціальну допомогу, спрямовану на інтеграцію постраждалих у місцеву громаду та адаптацію їх до нових умов життя. Проєкт спонсорувала організація Polish Aid – «Польська допомога», котра реалізує програми під егідою Міністерства закордонних справ Республіки Польща. За умовами гранту, ми мали підготувати сто шістдесят осіб та влаштувати мінімум сто десять з них на роботу. Вдалося влаштувати, якщо не помиляюся, близько ста людей, але, загалом, проєкт ми втілили. Отримав реальне задоволення усвідомлюючи причетність до того, що в людей налагоджується життя.

Паралельно з освітньою програмою, співпрацювали за контрактом із Службою соціального захисту міста Дніпра. Збирали одяг та взуття. Не лише для ВПО, але й для сімей, котрі опинилися в складних життєвих обставинах. Проєкт називався “Подаруй

тепло". Збирали й розповсюджували лише якісні маловживані речі. Також втілювали проєкт під патронатом Служби захисту сім'ї, дітей та молоді: опікувалися дитячим будинком.

Чому припинили працювати у фонді "Крок із надією"?

Не можу сказати, що залишив роботу в фонді в минулому. Припинив брати відповідальність за конкретні проєкти. Іноді відвідую заходи, збираю кошти і сам допомагаю грошима.

Зрештою, моє життя наповнене працею, а в фонді є люди, для котрих грантова робота стала єдиним джерелом заробітку. Тому вирішив поступитися амбіціями і дати можливість самореалізуватися своїм колегам. Зараз діє кількарічний освітній проєкт, який втілюють психологи; діяльність спрямовано на розвиток здібностей дітей.

З огляду на живий досвід спілкування з Богом, який основний висновок сьогодні?

Як сказав мудрий цар Соломон, "бійся Бога і заповіді Його чини, бо належить це кожній людині".

Чому – "бійся"? Адже адвентисти вважають, що Бог любить людей.

А це – "як читаєте"!

Як саме читаєте Ви?

"Бійся засмутити Бога".

Запитання – Вікторія Березка.